

“Shurtan gaz kimyo majmuasi” MChJning

“04” 11 2022 yildagi
02/326-у/2-son buyrug'iga

1-ilova

“Shurtan gaz kimyo majmuasi”MChJning barcha ishchi-xizmatchilarining odob-axloq qoidalari

1- bob. Umumiy qoidalar

“Shurtan gaz kimyo majmuasi”MChJ(Keyingi matnda – Jamiat)da mehnat qilayotgan barcha ishchi-xizmatchilarning odob-axloq qoidalari barcha bo`g`indagi xodimlarining kasbiy madaniyati, xizmat faoliyati davomida hamda xizmatdan tashqari vaqtida odob-axloqi, tashqi ko`rinishi va kiyinish uslubining qoidalarini belgilaydi.

Odob-axloq qoidalari Jamiatda yuksak kasbiy madaniyatni shakllantirish, jamoatchilik ongida Jamiatga, xizmat vazifasiga bo`lgan hurmat va ishonchni oshirish hamda xizmatchilarining axloq qoidalariga zid bo`lgan xatti-harakatlarining oldini olishga qaratilgan.

1. Jamiat ishchi-xizmatchilari o`z kasbiy faoliyatini quyidagi prinsiplar asosida amalga oshirishi shart:

qonuniylik;

Vatanga sadoqat va xizmat vazifasiga fidoyilik, yuklangan funksional vazifalarini to`liq bajarish, ijro intizomiga qat`iy rioya etish;

fuqarolar huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlarining ustuvorligi;

davlat va jamiat manfaatlariga sodiqlik;

adolatlilik, halollik va xolislik;

korrupsiyaviy holatlarga murosasiz munosabatda bo`lish va qarshi kurashish; xizmat sirini qat`iy saqlash;

mansab vakolatlarini suiiste`mol qilmaslik;

manfaatlar to`qnashuviga yo`l qo`ymaslik.

2. Jamiat ishchi-xizmatchilari mehnat faoliyati davomida va ishdan tashqari vaqtida xulq-atvorning quyidagi umumiyl qoidalariga amal qilishi lozim:

Jamiatning obro`siga putur yetkazishi mumkin bo`lgan xatti- harakatlardan tiyilish, axloq normalariga doimiy rioya qilish;

mas`uliyat, kasbiga sadoqat va halollikni kundalik shiorga aylantirish;

murakkab vazifalarni bajarishda hamkasblariga ko`maklashish;

xushmuomalalik, e`tiborlilik va hushyorlik bilan fuqarolarda davlatga nisbatan ishonch va hurmat hissini uyg`otish; oilasida sog`lom muhitni ta`minlab, oila a`zolariga doimiy g`amxo`r bo`lish, farzandlarida vatanparvarlik va boshqa yuksak axloqiy fazilatlarni shakllantirish;

fugorolarning ijtimoiy kelib chiqishi, iqtisodiy ahvoli va boshqa omillardan qat'i nazar, ular bilan bir xil, samimiy, odob doirasida munosabatda bo'lish; jamiyatda axloqning umume'tirof etilgan qoidalariga amal qilish.

3. Jamiyat ishchi-xizmatchilar o'z vakolatlarini amalga oshirayotganda O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi va qonunlariga, "Davlat fugorolik xizmati to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasining Qonuniga, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi palatalarining qarorlariga, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmonlari, qarorlari va farmoyishlariga, Vazirlar Mahkamasining qarorlari va farmoyishlariga, ushbu Odob-axloq qoidalariga va boshqa qonunchilik hujjatlariga amal qiladi.

4. Jamiyat ishchi-xizmatchilar Odob-axloq qoidalariga riosa qilish majburiyatiga, fugorolar esa davlat xizmatchilaridan mazkur qoidalarga mos bo'lgan kasbiy madaniyatni talab qilish huquqiga ega.

5. Jamiyat ishchi-xizmatchilarining Odob-axloq qoidalariga riosa etishi ularning faoliyati hamda xizmatdagi axloqini baholashning asosiy mezonlaridan biri hisoblanadi.

Jamiyat ishchi-xizmatchilar tomonidan Odob-axloq qoidalariga riosa qilinishi holati ularni kelgusida yuqori lavozimlarga tayinlash va rahbar kadrlar zaxirasini shakllantirishda hisobga olinadi.

2- bob. Kasbiy madaniyatga oid umumi odob-axloq qoidalari

6. Jamiyat ishchi-xizmatchilar:

fugorolarning jinsi, irqi, millati, fugoroligi, tili, dini, ijtimoiy kelib chiqishi, e'tiqodi, shaxsiy va ijtimoiy mavqeい kamsitilishiga olib keluvchi ta'sir choralar va harakatlar (harakatsizlik)ga yo'l qo'ymasligi;

halol, adolatli va kamtar bo'lishi, fugorolar bilan muloqotda xushmuomala, vazmin va samimiy munosabatni namoyish qilishi;

jismoniy va yuridik shaxslarning huquqlari va qonuniy manfaatlariga daxldor qarorlarni qabul qilishda qonuniylikni, adolatlilikni va shaffoflikni ta'minlashi;

davlat va jamiyat manfaatlariga zarar yetkazuvchi, davlat organlari va tashkilotlari faoliyati samaradorligini pasaytiradigan harakatlar (harakatsizlik)dan tiyilishi;

o'zining xatti-harakati va axloqi tufayli jamoatchilikning tanqidiga uchramaslik choralarini ko'rishi, tanqid uchun ta'qibga yo'l qo'ymasligi, asosli va konstruktiv tanqiddan o'z faoliyatidagi kamchiliklar hamda nuqsonlarni bartaraf etish yo'lida foydalanishi;

Jamiyat ishchi-xizmatchilar va boshqa shaxslarga o'z xizmat mavqeidan foydalangan holda shaxsiy masalalar yuzasidan ta'sir o'tkazmasligi;

o'z xizmat vakolatlarini jismoniy va yuridik shaxslarning manfaatlarini ko'zlab bajarish yoki bajarmaslik evaziga ulardan biron-bir mukofot, foya yoki sovg'alar olmasligi;

Jamiyat mulkining but saqlanishini ta'minlashi, o'ziga ishonib topshirilgan davlat mulkidan faqat xizmat maqsadlarida foydalanishi;

xizmat intizomiga qat'iy rioya qilishi, ish vaqtidan oqilona va samarali foydalanishi;

qonun bilan intizomi, ma'muriy va jinoiy javobgarlik nazarda tutilgan huquqbuzarlik va boshqa xatti-harakatlarga yo'l qo'ymasligi;

kasb etikasi va ishchanlik uslubiga rioya etishi;

siyosiy partiyalar, jamoat birlashmalari va boshqa nodavlat tashkilotlari manfaatlari yo'lida xizmat mavqeい va imkoniyatlaridan foydalanmasligi kerak.

7. Jamiyat ishchi-xizmatchilari o'ziga bo'ysunuvchi xodimlardan ular mehnat vazifasini bajarayotgan paytda partiya nomidan siyosiy faoliyat bilan shug'ullanishni talab qilishi, siyosiy partiyalar, jamoat birlashmalari va boshqa nodavlat tashkilotlari faoliyatida ishtirok etishga da'vat etishi yoki majburlashiga yo'l qo'yilmaydi.

3-bob. Xizmat faoliyatiga oid odob-axloq qoidalari

8. Jamiyat ishchi-xizmatchilari xizmat faoliyati davomida quyidagilarga majbur:

O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiysi, qonunlari va boshqa qonunchilik hujjatlariga so'zsiz rioya etishi;

Jamiyat sha'nini e'zozlash, davlat siyosatiga sodiq bo'lish;

o'z xizmat vazifalarini vijdonan, halol va yuksak professional darajada bajarish, rasmiyatchilik, soxtakorlik va suiiste'molchilikka yo'l qo'ymaslik;

xizmat majburiyatlarini samarali bajarish uchun zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalarni doimiy asosda oshirish;

yuqori turuvchi tashkilotlar hamda mansabdor shaxslarining o'z vakolatlari doirasida qabul qilgan qarorlari hamda berilgan topshiriqlarni o'z vaqtida va sifatli bajarish;

ishlab chiqilayotgan normativ-huquqiy va boshqa hujjatlarga biron- bir shaxs, guruh yoki idoralar manfaati nuqtai nazaridan yondashmaslik hamda ularning manfaatlari ifoda etilishiga yo'l qo'ymaslik;

har qanday qonunbuzilishiga, ayniqsa, korrupsiya holatlariga qarshi murosasizlik bilan kurashish;

xizmat safarlari, nazorat tadbirlari davomida mehnat faoliyati bilan bog'liq bo'lgan har qanday turdag'i sarf-xarajatlarni boshqa shaxslar hisobidan amalga oshirmaslik;

Jamiyat ishchi-xizmatchilari yoki boshqa shaxslar tomonidan jinoyat yoki boshqa huquqbuzarlik sodir etishga undovchi murojaatlar haqida, shuningdek, hamkasblari tomonidan sodir etilgan yoki tayyorgarlik ko'rilibayotgan qonunbuzilishlar haqida o'zining rahbariga zudlik bilan ma'lum qilish;

chet el fuqarolari bilan alohida belgilangan tartibga zid ravishda bevosita yoki boshqa shaxslar orqali muloqotga kirishmaslik;

o'z xizmat majburiyatlarini bajarayotganda fuqarolar va boshqa shaxslarni kamsitmaslik, ularning ta'siridan saqlanish, fuqarolar huquqlari, majburiyatlari va qonuniy manfaatlarini hisobga olish;

o'z xizmat majburiyatlarini vijdonan bajarishga to'sqinlik qilishi mumkin bo'lgan xatti-harakatlardan saqlanish;

jamiyat siri, qonun bilan qo'riqlanadigan va xizmatga oid boshqa ma'lumotlarning oshkor etilmasligini ta'minlash yuzasidan barcha choralarini ko'rish, ulardan qonunga zid ravishda foydalanmaslik;

axborotlarni tarqatish qoidalariga rioya qilish, Internet jahon axborot tarmog'i va axborot kommunikatsiya vositalaridan foydalanishda axborot xavfsizligini ta'minlashning belgilangan tartibiga amal qilish;

biriktirilgan xizmat kompyuteri hamda elektron tashuvchilaridagi xizmatga oid ma'lumotlarning xavfsiz saqlanishini ta'minlash va ularni boshqa shaxslarga tarqatilishining oldini olish choralarini ko'rish;

ijtimoiy tarmoqlarda jamiyatda mansabdar shaxslar faoliyatini muhokama qilmaslik, axloqqa zid iboralarni ishlatmaslik, mamlakatda amalga oshirilayotgan islohotlarga nisbatan odamlarda ishonchsizlik kayfiyatini yuzaga keltirishi mumkin bo'lgan materiallarni joylashtirmaslik;

fuarolar va hamkasblarining sha'ni va qadr-qimmatiga dog' tushiruvchi ma'lumotlar, tuhmat, ig'vo va uydirmalarni tarqatmaslik;

mehnat va ijro intizomi, ichki tartib qoidalariga, shuningdek, telefonda so'zlashish va kiyinish madaniyatiga qat'iy rioya etish;

o'ziga ishonib topshirilgan mulkka va moliyaviy mablag'larga ehtiyojkorlik va tejamkorlik bilan munosabatda bo'lish;

jamoaada sog'lom ma'naviy muhitni saqlash choralarini ko'rish;

jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlarini qonunda belgilangan tartibda hamda muddatlarda qonuniy, asosli va adolatli hal qilish;

mehnat jamoasida ishchanlik muhitini shakllantirish va uni mustahkamlashga ko'maklashishi;

mehnat jamoasida hamkasblarining sha'ni va qadr-qimmatini obro'sizlantiradigan shaxsiy va kasbiy fazilatlarini muhokama qilishdan tiyilishi kerak.

9. Rahbarlar quyidagilarga majbur:

bo'ysunuvidagi ishchi-xizmatchilarga professionalizm, halollik, xolislik va adolatlilikda o'rnak bo'lish;

jamoaada sog'lom ma'naviy muhit va ishchan kayfiyatini shakllantirish;

davlat xizmatchilarini qonunga xilof xatti-harakatlarni amalga oshirishga undamaslik hamda ulardan bunday harakatlarni bajarishni talab qilmaslik;

kadrlarni mahalliychilik, urug'-aymoqchilik, tanish-bilishchilik yoki shaxsiy sadoqat belgilari bo'yicha tanlash, tayinlash yoki tavsiya etishga yo'l qo'ymaslik;

jamoaada guruhbozlik va favoritizm (ayrim xodimlarni yaqin olish va qo'llab-

quvvatlash) ko`rinishlariga yo`l qo`ymaslik, shuningdek, xizmat vazifalarini bajarish jarayonida boshqa salbiy omillarning oldini olish;

Jamiyat ishchi-xizmatchilarining faoliyatiga baho berishda qonuniy, asosli va adolatli qarorlar qabul qilish;

Jamiyat ishchi-xizmatchilari tomonidan korrupsiya va boshqa suiiste'molchiliklar sodir etilishining oldini olish choralarini ko'rish;

bo`ysunuvidagi ishchi-xizmatchilarni huquqiy va ijtimoiy jihatdan himoya qilish choralarini ko'rish;

vakolati doirasida shartnomalar tuzish, tanlovlardan o'tkazish yoki rozilik berish masalalariga xolis, adolatli va qonuniy yondashish.

10. Rahbarlar bo`ysunuvidagi Jamiyat ishchi-xizmatchilariga qo'pol muomalada bo`lishi, haqorat qilishi, shaxsiyatiga tegishi, ularga asossiz tanbeh berishi yoki ayblashi hamda kamsitishi mumkin emas.

4- bob. Xizmatdan tashqari odob-axloq qoidalari

11. Jamiyat ishchi-xizmatchilari ishdan bo'sh vaqtlarida umumqabul qilingan axloq normalariga rioya qilishlari va ularga zid bo`lgan xulq-atvor va xatti-harakatlardan o`zlarini tiyishlari shart.

12. Jamiyat ishchi-xizmatchilari ishdan tashqari vaqtida quyidagilarga majbur: milliy urf-odat, qadriyat va an'analarga hurmat bilan munosabatda bo`lish;

dabdababozlik, shuhratparastlik, guruhbozlik, maishatbozlik, ichkilikbozlik va boshqa salbiy illatlarga yo`l qo`ymaslik;

rasmiy e'lom qilingan ma'lumotlardan tashqari Jamiyat faoliyatiga oid masalalarni muhokama qilmaslik;

jamoat joylarida (shifoxonalar, ta'lim muassasalari, to'y-hashamlar, kafe, restoran va hokazo boshqa odamlar gavjum maskanlarda) o'zini tutish qoidalariiga rioya etish, atrofdagilarning e'tiborini tortuvchi ortiqcha va salbiy harakatlarga yo`l qo`ymaslik;

jamoat tartibi va xavfsizligiga qarshi qaratilgan xatti-harakatlarni sodir etmaslik, mazkur noqonuniy harakatlarga boshqalarni jalb etmaslik yoki da'vat qilmaslik;

xizmat guvohnomalarini saqlash va foydalanish tartibiga qat'iy rioya etish, ulardan xizmatga aloqador bo`lmagan holatlarda foydalanmaslik, shu jumladan, vakolatli shaxslarga xizmat guvohnomasini ko`rsatib, mavqeini suiiste'mol qilmaslik;

xizmat avtotransport vositalaridan xizmat faoliyatidan tashqari holatlarda shaxsiy va boshqa maqsadlarda foydalanmaslik;

ish faoliyati bilan bog'liq ma'lumotlarni ishga aloqador bo`lmagan boshqa shaxslar ishtirokida muhokama qilmaslik;

shaxsiy transport vositalaridan foydalanishda belgilangan tartibga amal qilish, yo`l harakati qoidalariiga qat'iy rioya etish;

o`zi faoliyat yuritgan tashkilotlar hamda boshqa turdosh korxonalar faoliyatiga dog` tushiruvchi xatti-harakatlardan tiyilish;

tashqi ko`rinishini belgilangan me`yorlar doirasida saqlash, kamtarona kiyinish, atrofdagilarning e'tiborini o`ziga ortiqcha jalb qiladigan tarzda kiyinmaslik.

5- bob. Jamoatchilik, ommaviy axborot vositalari vakillari bilan munosabatlarga oid odob-axloq qoidalari

13. Jamiyatning tegishli xizmatchilar omavviy axborot vositalari bilan o`zaro hamkorlik qilishi, Jamiyat faoliyatini omavviy axborot vositalarida yoritilishiga ko`maklashishi kerak.

14. Jamiyat faoliyati to`g`risidagi omavviy bayonotlar tashkilot rahbari yoki mazkur yo`nalish bo`yicha vakolatli mansabdor shaxs tomonidan amalga oshiriladi.

15. Quyidagi hollarda omavviy bayonot berilishi mumkin emas:

omavviy bayonot matni va mazmuni davlat siyosati yoki davlat organlari va tashkilotlari faoliyatiga aloqador bo`lmasa;

omavviy bayonotda keltiriladigan axborotlar davlat va tashkilot sirlari bilan bog`liq bo`lsa;

omavviy bayonot boshqa davlat organlari va tashkilotlari nufuzini pasaytirish yoki ularning mansabdor shaxslarini kamsitishga yo`naltirilgan bo`lsa.

16. Agar omavviy bayonotda fuqarolarning sha`ni hamda qadr- qimmatini kamsitadigan iboralar bo`lsa, jamiyat xizmatchisi o`z fikrlarining yanglishligi yoki noto`g`riligini tan olishi hamda sha`ni, qadr-qimmatiga va ishchanlik obro`siga daxl qilingan fuqarodan, agar qonun hujjatlarida boshqa oqibatlar nazarda tutilmagan bo`lsa, kechirim so`rashi shart.

6-bob. Xizmat faoliyatidagi tashqi ko`rinish va kiyinish uslubiga oid odob-axloq qoidalari

17. Jamiyat ishchi-xizmatchilarining xizmat faoliyatidagi tashqi ko`rinishi va kiyinish uslubi Jamiyat faoliyatiga bo`lgan hurmatini, shu jumladan nufuzini oshirishga xizmat qilishi kerak.

18. Jamiyat ishchi-xizmatchisining tashqi ko`rinishi mehnat sharoitlari va xizmat turiga qarab, xizmat majburiyatlarini bajarishi vaqtida fuqarolarning Jamiyatga nisbatan hurmat bilan munosabatda bo`lishiga ko`maklashishi, umumiyl qabul qilingan ish uslubiga muvofiq bo`lishi va rasmiylik, xolislik, kamtarlik va intizomni namoyon etishi lozim.

19. Jamiyat ishchi-xizmatchilarining ish joyida tashqi ko`rinishi va kiyinish uslubiga oid qo`shimcha talablar idoraviy odob-axloq qoidalari hamda ichki mehnat tartibida belgilanishi mumkin.

7- bob. Manfaatlar to`qashuvi

20. Jamiyat ishchi-xizmatchilar mansab yoki xizmat majburiyatlarini bajarish

vaqtida manfaatlar to`qnashuviga olib keladigan yoki olib kelishi mumkin bo`lgan shaxsiy manfaatdorlikka yo`l qo`ymasligi kerak.

21. Manfaatlar to`qnashuvi yuzaga kelgan takdirda xodimlar o`zining rahbarini darhol xabardor qilishi shart.

Manfaatlar to`qnashuvi mavjudligi to`g`risida ma'lumotlar olgan rahbar bu to`qnashuvning oldini olish yoki uni bartaraf etish yuzasidan o`z vaqtida choralar ko`rishga majbur.

8- bob. Jamiyat ishchi-xizmatchilarining manfaatini himoya qilish

22. Jamiyat ishchi-xizmatchilarini xizmat vazifalarini bajarish bilan bog`liq taxdid, haqorat, tuhmat va qonunga xilof boshqa xatti-harakatlardan himoya qilish Jamiyatning tegishliligi bo`yicha rahbari tomonidan amalga oshiriladi.

23. Zimmasiga yuklatilgan vazifalarni bajarishga to`sinqinlik qilish, jinoyat yoki boshqa huquqbazarlik sodir etishga og`dirishga qaratilgan murojaatlar, shuningdek, hamkasblari tomonidan sodir etilgan yoki sodir etishga tayyorgarlik ko`rilayotgan qonunbuzilishlar haqida xabar bergan xodimlarni vujudga kelishi mumkin bo`lgan taxdid va xavf-xatarlardan himoya qilish choralar ko`riladi.

9- bob. Odob-axloq qoidalariga rioya etilishini nazorat qilish

24. Jamiyat ishchi-xizmatchilarini tomonidan odob-axloq qoidalariga rioya etilishi ustidan nazorat Jamoatchilik kengashlarida yoki Odob-axloq komissiyalari, shuningdek maxsus vakolatli davlat organi tomonidan amalga oshiriladi.

25. Jamiyatda lavozimga tayinlangan rahbar xodimlar Personalni boshqarish xizmati tomonidan mazkur Odob-axloq qoidalari bilan tilxat asosida imzo qo`ydirgan holda tanishtiriladi.

26. Mazkur Odob-axloq qoidalari buzish holatlari bo`yicha xizmat tekshiruvi Jamiyat rahbarining ko`rsatmasiga muvofiq Odob-axloq komissiyalari tomonidan o`tkaziladi.

Xizmat tekshiruvini o`tkazish tartibi davlat organlari va tashkilotlari tomonidan belgilanadi.

10- bob. Odob-axloq qoidalariga rioya etmaganlik uchun javobgarlik

27. Jamiyat ishchi-xizmatchilarini tomonidan Odob-axloq qoidalariga rioya etmaslik holati ularga nisbatan axloqiy va intizomiy ta`sir choralarini qo`llash uchun asos bo`ladi.

28. Odob-axloq qoidalariga rioya etmaganlik uchun Odob-axloq komissiyasi tomonidan davlat xizmatchilariga quyidagi axloqiy ta`sir choralarini qo`llaniladi:
ogohlantirish;

uzr so'rash yoki rasmiy uzrnoma keltirishni talab qilish;
Jamiyatning kollegial yig'ilishlarida tanbeh berish.

29. Odob-axloq komissiyasi Jamiyat xizmatchisiga nisbatan intizomiy ta'sir chorasini qo'llash uchun davlat organlari va tashkilotlari rahbariga taqdimnoma kiritishi mumkin.

Odob-axloq komissiyasi odob-axloq qoidalari jamiyat rahbari tomonidan buzilgan taqdirda, ularga nisbatan tegishli chora ko'rish masalasi yuzasidan takliflarni yuqori turuvchi davlat organi va tashkiloti raxbariga yuboradi.

30. Jamiyat xizmatchisining Odob-axloq qoidalari buzishi ularni qonunga muvofiq intizomiy va boshqa javobgarlikka tortish uchun asos bo'ladi.

11- bob. Yakuniy qoida

31. Jamiyat faoliyatining o'ziga xos xususiyatlaridan kelib chiqqan holda mazkur Odob-axloq qoidalariiga muvofiq o'z idoraviy odob-axloq qoidalariini tasdiqlaydi.